

Výzva JL: Pište nám své rodinné vzpomínky na konec 2. sv. války

V souvislosti se 70. výročí konce 2. světové války Jihlavské listy vyzývají pamětníky, jejich děti nebo vnuky, aby nám napsali své rodinné vzpomínky na jarní či květnové dny roku 1945 na Vysočině.

Ti mladší si pamatují, co jim rodiče či prarodiče vyprávěli, ale pouhým mluveným přenosem se vzpomínky časem vytratí. Zachyťme je proto na papír. Jihlavské listy vaše vzpomínky

na konec 2. sv. války zredigují a otisknou. Tak se uchovají pro budoucí generace.

Zapátrejte v paměti a napište nám třeba jen drobnou epizodu, na kterou si vzpomínáte, že vám ji vaši rodiče či babička s dědou vyprávěli.

Příspěvky poslejte na e-mail klukan@jihlavske-listy.cz nebo zašlete na adresu Jihlavské listy, Fritzova 34, 586 01 Jihlava. -pk-

Několik příspěvků nám již zaslal Jindřich Coufal, dlouholetý kronikář obce Zhoř na Jihlavsku.

Jeden z nich, napsaný dokonce ve verších, již zveřejňujeme.

Neváhejte nám ale napsat i vaše první setkání s Rudou armádou, co jste v té době právě dělali, nebo s jakými pocity jste osvobození vítali. Zachovejme zveřejněním vašich vzpomínek dobu před 70 lety.

POSLÍCH Zahraněčnického rozhlasového vysílání

byl přísně zakázán a tvrdě trestán. Mnozí za tento „přečin“ končili i v koncentračních táborech. Přesto i v naší obci, ve Zhoří na Jihlavsku, kde byly asi dvě desítky rozhlasových přijímačů se zaplombovanými krátkými vlnami, mnozí toužili získat zprávy o vývoji na válčících frontách. Mnohou situaci nám zde přibližuje následující veršování o poslechu vysílání v domě u místostarosty obce v čp. 30:

„Proletáři všech zemí - spojte se!
bijte Němce a nebojte se...!“
tak Moskva stále hlásila a nás tak povzbuzovala
a o postupu vojsk informovala.
Dohnal Emil u radia každý večer seděl,
krátké vlny vybrali - to dobře věděl
u radia seděl a rušení se naslouchalo,
přesto že stanné právo v celé zemi vyhlášeno bylo...!
Velmi dobře rušili tuto stanici -
pustil rádio -...
a pískání a hrčení bylo slyšet až na silnici.
On nevěřil tomu, že to bylo slyšet ven
nedal si říci, poslouchal a hrčel s tím každý den...
To rádio ten čas zabrat dostalo -
z Moskvy na Londýn se stále přepínalo.
Když však jeden známý přišel tam
a na anténu přivezl nějaký plán...
Hájek hned plánek vzal a do dílny se ubíral.
Ta anténa - to byl hranol omotaný
při vysílání byl již ve světnici postavený...
On na to koukal - vysílání začalo
a ve světnici se zkoušelo...
Dráty do antény zastrkovali kam se dalo
a s anténou se po celém baráku cestovalo...
Poslech se nelepšil a poslouchalo se dál.
Pět posluchačů ve světnici bylo -
když někdo zaklepal...
V tom momentě Emil rychle Prahu našel -
to překvapení:
do světnice četník přišel...!
Byl to vrchní Fučík z naší vesnice
a hned jim pravil:
„Chlapi - dejte si pozor při poslechu zakázané stanice.
Mohli byste na to šeredně doplatit,
víte, že stanné právo je -
to byste se mohli v koncentráku objevit!
Tu viděl ve světnici ten hranol - samý drát
a ten nepořádek...
Hned na to Emil pravil: pane vrchní
- to je anténa „patent Hájek“?
Hájek na to hned promluvil:
„Pane vrchní, kdybyste potřeboval něco takového,
tak vám to zrobím,
anténa je tak skvělá,
že vysílané rušení úplně stlumila.
Stichne všechno - nastane hrobový klid,
a už uslyšíte Moskvu, jak pozdravuje pracující lid...!“
„Vy víte, že vás neudám - ale pozor si dejte
aspoň tak hlasitě to nepouštějte!
To hrčení je slyšet až z ulice,
sám jsem z toho vyděšený byl -
proto jsem vtrhl do vaší světnice!
Co kdyby místo mě gestapo okolo vašich projíždělo -
dal bych za to krk, že by vás také navštívilo.
Samí již víte, jak byste dopadli
kdyby vás gestapáci nečekaně přepadli!“
Emil tak po svobodě toužil - Rusáky v oblibě měl,
co bratr Rudolf o Rusku vyprávěl - tomu rozumět nechtěl.
On vyprávěl, jak na Rusku válčili,
jak bolševici zde tenkrát řádili.
On se s ním nepřel - i když v něčem opačný názor měl -
nic mu nevyvracel - jen to mu pověděl:
„Čas ukáže - co Stalin dokáže!“

Jindřich Coufal,
Zhoř